

Bezpečnostní list
podle 1907/2006/ES, Článek 31

Datum vydání: 08.01.2013

Revize: 08.01.2013

ODDÍL 1: Identifikace látky/směsi a společnosti/podniku

- **1.1 Identifikátor výrobku**
- **Obchodní označení:** ULTEM® Support
- **1.2 Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití**
- **Použití látky / přípravku:** Support Filament for Stratasys®, Inc. FDM™ Modeler
- **1.3 Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu**
- **Identifikace výrobce / dovozce:**
Stratasys, Inc.
7665 Commerce Way
Eden Prairie, MN 55344
USA

Tel +1 952 937 3000
Fax +1 952 937 0070

In Europe:

C.S.B. GmbH
Parkstraße 29
D-47829 Krefeld
Germany

Tel.: +49-2151-6520860
Fax: +49-2151-6520869
E-Mail: info@csb-online.de

- **Adresa elektronické pošty odborně způsobilé osoby odpovědné za bezpečnostní list:** sdb@csb-online.de
- **Obor poskytující informace:** oddíl produktbezpečnost
- **1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace:** viz nahoře

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti

- **2.1 Klasifikace látky nebo směsi**
- **Klasifikace podle směrnice Rady 67/548/EHS nebo směrnice 1999/45/ES odpadá**
- **Klasifikační systém:**
Výrobek nepodléhá povinnému označování na základě výpočtové metody "Všeobecné směrnice Evropského společenství pro zařazování přípravků" v posledním platném znění.
- **2.2 Prvky označení**
- **Označení podle právních směrnic EHS:**
Produkt není nutno označovat na základě výpočtů "všeobecných zařazovacích směrnic ES pro přípravky", dle posledního platného znění.
Musí se dodržovat obvyklé předpisy pro zacházení s chemikáliemi.
- **2.3 Další nebezpečnost**
- **Výsledky posouzení PBT a vPvB**
- **PBT:** Nedá se použít.
- **vPvB:** Nedá se použít.

ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

- **3.2 Chemická charakteristika: Směsi**
- **Popis:** Preparation

· **Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky:**

CAS: 13463-67-7 EINECS: 236-675-5	Oxid titaničitý		≤ 4%
CAS: 1333-86-4 EINECS: 215-609-9	Cerný uhlík	☠ Self-heat. 1, H251	≤ 1%

· **Výrobek obsahuje tyto jiné látky:**

25154-01-2	polysulfon		≥95-≤99%
------------	------------	--	----------

(pokračování na straně 2)

-CZ

**Bezpečnostní list
podle 1907/2006/ES, Článek 31**

Datum vydání: 08.01.2013

Revize: 08.01.2013

Obchodní označení: ULTEM® Support

(pokračování strany 1)

· **Dodatečná upozornění:** Znění uvedených údajů o nebezpečnosti látky je uvedeno v kapitole 16.**ODDÍL 4: Pokyny pro první pomoc**

- **4.1 Popis první pomoci**
- **Všeobecné pokyny:** Části oděvů znečištěné produktem odstranit.
- **Při nadýchání:**
Přívod čerstvého vzduchu, při obtížích vyhledat lékaře.
Po vdechnutí produktů rozkladu postiženého dopravit na čerstvý vzduch a udržovat v klidu. Zajistit lékařskou pomoc.
- **Při styku s kůží:**
Omýt vodou a mýdlem.
Po styku s roztaveným produktem rychle ochladit studenou vodou.
Ztvrdlý produkt neztahovat z kůže.
Ihned přivolat lékaře.
- **Při zasažení očí:**
Otevřené oči vyplachovat po více minut pod tekoucí vodou. Při přetrvávajících potížích se poradit s lékařem.
Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.
- **Při požití:**
Vyplachovat ústa a bohatě zapíjet vodou.
Při přetrvávajících potížích konzultovat s lékařem.
- **4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky** Další relevantní informace nejsou k dispozici.
- **4.3 Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření**
Další relevantní informace nejsou k dispozici.

ODDÍL 5: Opatření pro hašení požáru

- **5.1 Hasiva**
- **Vhodná hasiva:**
CO₂ hasící prášek nebo vodní paprsky. Větší ohně zdolat vodními paprsky nebo pěnou odolnou alkohol.
- **Nevhodná hasiva:** Plný proud vody.
- **5.2 Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi**
Kyslíčnick uhelnatý (CO) nebo kyslíčnick uhličitý (CO₂)
SO_x
Uhlovodíky
Kouř
Za určitých podmínek hoření není vyloučena přítomnost jiných jedovatých látek.
- **5.3 Pokyny pro hasiče**
- **Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče:** Nosit dýchací přístroj nezávislý na okolním vzduchu.
- **Další údaje:**
Pozůstatky po požáru a kontaminovaná hasící voda se musí zlikvidovat podle platných úředních předpisů.

ODDÍL 6: Opatření v případě náhodného úniku

- **6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy**
Starat se o dostatečné větrání.
Zamezit vytváření prachu.
Nepřibližovat se s ohněm.
Nevdechujte prach.
Zamezte styku s kůží a očima.
- **6.2 Opatření na ochranu životního prostředí:** Nesmí proniknout do kanalizace, vrchních vod, spodních vod.
- **6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění:**
Zajistit dostatečné větrání.
Nabrat mechanicky.

(pokračování na straně 3)

CZ

**Bezpečnostní list
podle 1907/2006/ES, Článek 31**

Datum vydání: 08.01.2013

Revize: 08.01.2013

Obchodní označení: ULTEM® Support

(pokračování strany 2)

Doprovazet ke zpětnému zpracování nebo k odstranění ve vhodných nádobách.
Nabraný materiál odstranit podle předpisů.

6.4 Odkaz na jiné oddíly

Informace o bezpečném zacházení viz kapitola 7.
Informace o osobní ochranné výstroji viz kapitola 8.
Informace k odstranění viz kapitola 13.

ODDÍL 7: Zacházení a skladování**7.1 Opatření pro bezpečné zacházení**

Zabezpečit dobré větrání a odsávání na pracovišti.

Zamezit vytváření prachu.

Vytvářející se prach, kterému se nedá zabránit, se musí pravidelně sbírat.

Nevdechovat prach.

Zamezit delšímu a opětný styku s pokožkou.

Zamezte styku s očima.

NPK!

Upozornění k ochraně před ohněm a explozí:

Zajistit proti elektrostatickému náboji.

Nepřibližovat se s ohněm-nekouřit.

7.2 Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí**Pokyny pro skladování:**

Požadavky na skladovací prostory a nádoby: Je třeba dodržet obecné předpisy vodních práv.

Upozornění k hromadnému skladování: Není nutné

Další údaje k podmínkám skladování:

Skladovat v dobře uzavřených nádobách v chladu a suchu.

Nádobu přechovávat jen na dobře větraném místě.

7.3 Specifické konečné / specifická konečná použití Další relevantní informace nejsou k dispozici.**ODDÍL 8: Omezování expozice / osobní ochranné prostředky**

Technická opatření: Žádné další údaje, viz bod 7.

8.1 Kontrolní parametry

Kontrolní parametry: Dodržujte všechny pracoviště limity pro prach.

Další upozornění: Jako podklad sloužily při zhotovení platné listiny.

8.2 Omezování expozice**Osobní ochranné prostředky:****Všeobecná ochranná a hygienická opatření:**

Zdržovat od potravin, nápojů a krmiv.

Během práce nejíst, nepít, nekouřit, nešňupat.

Nevdechujte prach.

Zamezit delšímu a intenzivnímu styku s pokožkou.

Zamezit styku se zrakem.

Před přestávkami a po práci umýt ruce.

Ochrana dýchacích orgánů:

Při dodržování mezní hodnoty normální nejsou nutná žádná zvláštní opatření.

Ochrana dýchacích orgánů při vytváření prachu.

Ochrana rukou:

Ochranné rukavice

Za zacházení se horkým/roztaveným výrobkem rukavice chránící před horkem.

Aby bylo zabráněno problémům s pokožkou, je nutno nošení rukavic omezit na minimum.

Před každým použitím rukavic je nutno zkontrolovat jejich nepropustnost.

Materiál rukavic musí být nepropustný a odolný proti produktu / látce / směsi.

(pokračování na straně 4)

-CZ-

Bezpečnostní list podle 1907/2006/ES, Článek 31

Datum vydání: 08.01.2013

Revize: 08.01.2013

Obchodní označení: ULTEM® Support

(pokračování strany 3)

Vzhledem k tomu, že chybí testy, není možné doporučit materiál rukavic pro produkt / přípravek / chemickou směs.

Výběr materiálu rukavic proveďte podle času průniku, permeability a degradace.

· **Materiál rukavic**

Správný výběr rukavic nezávisí jen na materiálu, ale také na dalších kritériích, která se liší podle výrobce.

Protože je výrobek směs více látek, nelze materiál rukavic předem vypočítat a je nutno udělat před použitím zkoušku.

· **Doba průniku materiálem rukavic**

Je nutno u výrobce rukavic zjistit a dodržovat přesné časy průniku materiálem ochranných rukavic.

· **Ochrana očí: Ochranné brýle**

· **Ochrana kůže:**

Za zacházení se horkým/roztaveným výrobkem ochranné oblečení odolné vůči horku

Ochranu těla je nutno zvolit podle aktivity a možné expozici.

ODDÍL 9: Fyzikální a chemické vlastnosti

· **9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech**

· **Všeobecné údaje**

· **Vzhled:**

· Skupenství:	pevné Filament
· Barva:	mléčný bílá
· Zápach (vůně):	skoro bez zápachu bez zápachu
· Prahová hodnota zápachu:	není určeno

· **Hodnota pH:** nedá se používat

· **Změna stavu**

· Teplota (rozmezí teplot) tání:	> 190°C
· Teplota (rozmezí teplot) varu:	není určeno
· Teplota změknutí/rozmezí:	190°C

· **Bod vzplanutí:** není určeno

· **Zápalná teplota:** není určeno

· **Teplota rozkladu:** není určeno

· **Samozápalnost:** Produkt není samozápalný.

· **Nebezpečí exploze:** U produktu nehrozí nebezpečí exploze.

· **Meze výbušnosti:**

· Dolní mez:	není určeno
· Horní mez:	není určeno
· Vlastnosti zvyšující nebezpečí vzniku požáru:	nedá se používat

· **Hustota:** není určeno

· **Rozpuštěnost ve / směšitelnost s vodě:** nerozpustná

· **Viskozita:**

· Dynamicky:	nedá se používat
· Kinematicky:	nedá se používat

· **9.2 Další informace** Další relevantní informace nejsou k dispozici.

CZ

(pokračování na straně 5)

**Bezpečnostní list
podle 1907/2006/ES, Článek 31**

Datum vydání: 08.01.2013

Revize: 08.01.2013

Obchodní označení: ULTEM® Support

(pokračování strany 4)

ODDÍL 10: Stálost a reaktivita

- **10.1 Reaktivita**
- **10.2 Chemická stabilita**
- **Termický rozklad / Podmínky, kterých je nutno se vyvarovat:**
Nedochází k rozkladu při doporučeném způsobu skladování a zacházení.
Zvýšená teplota, přímé sluneční záření, elektrostatický náboj.
K zamezení termického rozkladu nepřehřívat.
Teplotura přes 430°C
- **10.3 Možnost nebezpečných reakcí** Při zahřátí přes bod rozkladu je možné uvolnění toxických par.
- **10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit** Další relevantní informace nejsou k dispozici.
- **10.5 Neslučitelné materiály:** Další relevantní informace nejsou k dispozici.
- **10.6 Nebezpečné produkty rozkladu:**
CO
Uhlovodíky
SO_x

ODDÍL 11: Toxikologické informace

- **11.1 Informace o toxikologických účincích**
- **Akutní toxicita:**
- **Primární dráždivé účinky:**
  - **na kůži:** Méchanické dráždění částicem prachu možný.
  - **na zrak:** Méchanické dráždění částicemi prachu možný.
- **Senzibilizace:** Není známo žádné senzibilizující působení.
- **Doplňující toxikologická upozornění:**
Produkt není nutno označit na základě výpočtů všeobecných zařazovacích směrnic ES pro přípravky v posledním platném znění.
Při správném zacházení a správném použití nezpůsobuje produkt podle našich zkušeností a na základě nám předložených informací, žádné škody na zdraví.

ODDÍL 12: Ekologické informace

- **12.1 Toxicita**
- **Aquatická toxicita:** Další relevantní informace nejsou k dispozici.
- **12.2 Perzistence a rozložitelnost** Tento výrobek je podle dosavadních zkušeností netečný a není odbouratelný.
- **12.3 Bioakumulační potenciál** Další relevantní informace nejsou k dispozici.
- **12.4 Mobilita v půdě** Další relevantní informace nejsou k dispozici.
- **Další ekologické údaje:**
  - **Všeobecná upozornění:** Všeobecně neohrožuje vodu.
- **12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB**
- **PBT:** Nedá se použít.
- **vPvB:** Nedá se použít.
- **12.6 Jiné nepříznivé účinky** Další relevantní informace nejsou k dispozici.

ODDÍL 13: Pokyny pro odstraňování

- **13.1 Metody nakládání s odpady**
- **Doporučení:** Odstranění podle příslušných předpisů.

(pokračování na straně 6)

CZ

**Bezpečnostní list
podle 1907/2006/ES, Článek 31**

Datum vydání: 08.01.2013

Revize: 08.01.2013

Obchodní označení: ULTEM® Support

(pokračování strany 5)

- **Kontaminované obaly:**
- **Doporučení:** Odstranění podle příslušných předpisů.

ODDÍL 14: Informace pro přepravu

· 14.1 Číslo OSN · ADR, ADN, IMDG, IATA	odpadá
· 14.2 Náležitý název OSN pro zásilku · ADR, ADN, IMDG, IATA	odpadá
· 14.3 Třída/třídy nebezpečnosti pro přepravu · ADR, ADN, IMDG, IATA · třída	odpadá
· 14.4 Obalová skupina · ADR, IMDG, IATA	odpadá
· 14.6 Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele	Nedá se použít.
· 14.7 Hromadná přeprava podle přílohy II MARPOL 73/78 a předpisu IBC	Nedá se použít.
· Přeprava/další údaje:	Podle výše uvedených nařízení žádný nebezpečný náklad

ODDÍL 15: Informace o předpisech

- **15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí/specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi**
- **Označení podle právních směrnic EHS:**
Produkt není nutno označovat na základě výpočtů "všeobecných zařazovacích směrnic ES pro přípravky", dle posledního platného znění.
Musí se dodržovat obvyklé předpisy pro zacházení s chemikáliemi.
- **Národní předpisy:**
- **Ustanovení v případě poruchy:** Směrnice 96/82/ES nepoužijí.
- **Stupeň ohrožení vody:** Všeobecně neohrožují vodní zdroje.
- **15.2 Posouzení chemické bezpečnosti:** Posouzení chemické bezpečnosti nebylo provedeno.

ODDÍL 16: Další informace

Údaje se opírají o dnešní stav našich vědomostí, nepředstavují však záruku vlastností produktu a nevznikají tak žádné smluvní právní vztahy.

- **Relevantní věty**
H251 Samovolně se zahřívá: může se vznítit.
- **Obor, vydávající bezpečnostní list:**
C.S.B. GmbH Phone: +49-2151 - 652086-0
Parkstrasse 29 Fax: +49-2151 - 652086-9
D-47829 Krefeld

CZ